

ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2016**ΜΑΘΗΜΑ: Νέα Ελληνικά****ΤΑΞΗ: Γ΄ Γυμνασίου****ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 10/6/2016****ΧΡΟΝΟΣ: 8:00-10:00****ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ 6 ΣΕΛΙΔΕΣ****ΟΔΗΓΙΕΣ:**α) Να γράψετε **ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΑΣ** στα **ΦΥΛΛΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ**.β) Να γράψετε μόνο με **μπλε** πένα.γ) Δεν επιτρέπεται η χρήση **διορθωτικού**.δ) Θα αφαιρείται μέχρι και **ΜΙΑ ΜΟΝΑΔΑ** από τη συνολική βαθμολογία για ορθογραφικά λάθη.ε) Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **ΔΥΟ (2) ΜΕΡΗ**. Να απαντήσετε σε **ΟΛΑ** τα μέρη και σε **ΟΛΑ** τα ερωτήματα.**ΜΕΡΟΣ Α΄: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΜΟΝΑΔΕΣ 14)****Κείμενο 1**

Τα σπουδαιότερα αίτια, που οδηγούσαν ανέκαθεν τον άνθρωπο στην επίλυση των διαφορών του με τον πόλεμο, είναι πολιτικά και οικονομικά. Και σήμερα, όπως σχεδόν σε κάθε εποχή, τα συμπλέγματα **υπεροχής** που έχουν τα ισχυρά κράτη, είναι η βασική αρχή που υποσκάπτει τα θεμέλια της ειρήνης. Η επιδίωξη του κέρδους με κάθε τρόπο και η απορρέουσα από αυτό ιμπεριαλιστική πολιτική, διαμορφώνει το πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο που υποθάλλει συγκρούσεις και προκαλεί ανάφλεξη εστιών πολέμου. Φυσικά, η πολεμική βιομηχανία, που είναι μοχλός ανάπτυξης της οικονομίας στις μεγάλες δυνάμεις, παίζει το δικό της «παιχνίδι» με σκοπό την απορρόφηση της βιομηχανικής παραγωγής όπλων. Η πρόσβαση στις πηγές ενέργειας και στις πρώτες ύλες, που είναι απαραίτητες στις βιομηχανικές χώρες, οξύνουν τον μεταξύ τους ανταγωνισμό και ενισχύουν το ψυχροπολεμικό **κλίμα**. Εξίσου σημαντικό οικονομικό αίτιο αποτελεί το αναπτυξιακό χάσμα, η τριχοτόμηση του κόσμου σε ανεπτυγμένα, αναπτυσσόμενα και υποανάπτυκτα κράτη και οι μεταξύ τους ανισότιμες σχέσεις, οι οποίες προκαλούν δυσφορία και αισθήματα αδικίας. Τα αισθήματα αυτά μπορούν **να οδηγήσουν ένα λαό σε πολεμική έκρηξη**.

Είναι αλήθεια **ότι υπάρχουν επίσης ηθικά και ιδεολογικά αίτια**, που δεν είναι υποδεεστέρα. Η έλλειψη ηθικής που χαρακτηρίζει τον άνθρωπο των σύγχρονων κοινωνιών, είναι το αποτέλεσμα της κατεύθυνσης που έχει πάρει τα τελευταία χρόνια η παιδεία. Η απουσία επίσης ανθρωπιστικής καλλιέργειας και η έλλειψη πνευματικότητας, συνεπάγεται αυτόματα την υποβάθμιση των αξιών και των ιδανικών, που οδηγεί τον άνθρωπο στο να διαμορφώσει τις σωστές εκείνες ιδεολογίες, που είναι απαραίτητες στη διαμόρφωση αντίστασης ενάντια στη βαρβαρότητα του πολέμου. Επομένως, όταν απουσιάζει η ανθρωπιστική παιδεία, βρίσκουν έδαφος και ανθούν ο φανατισμός και η μισαλλοδοξία και καταλύονται οι δεσμοί της φιλίας, της συνεργασίας και της αλληλοκατανόησης.

Τάσος Κάρτας (διασκευή)

Ανακτήθηκε στις 17 Μαΐου 2016 από http://ta4mx.blogspot.com.cy/2010/12/blog-post_10.html

Κείμενο 2

Η εκπαίδευση είναι βασικός θεσμός κοινωνικοποίησης των νέων, **επειδή διαμορφώνει αξίες και ιδανικά**. Οι αξίες αυτές συντελούν στην αρμονική ένταξη στο κοινωνικό σύνολο και στη δημιουργία ενεργών μελών. Συνεπώς, **ενισχύει τα φιλειρηνικά αισθήματα των νέων**.

Θεωρητικά, ένας από τους ευρύτερους στόχους του εκπαιδευτικού συστήματος είναι η διαμόρφωση της ειρηνικής συνείδησης των μαθητών. Παρόλα αυτά, η προσέγγιση του θέματος «πόλεμος – ειρήνη» στο σχολείο είναι επιφανειακή και περιστασιακή. Αναμφισβήτητα, κύρια προτεραιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι η ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης καθώς και η προετοιμασία για τις εξετάσεις.

Επομένως, το ειρηνικό πνεύμα δεν προωθείται με συγκεκριμένους τρόπους διδασκαλίας. Σήμερα, η ειρήνη είναι αβέβαιη, πράγμα που διαπιστώνουμε από τους συνεχείς εξοπλισμούς και τις νέες πολεμικές εστίες. Συμπερασματικά, η εκπαίδευση έχει ευθύνη για τη δημιουργία υπεύθυνων πολιτών, οι οποίοι θα είναι έτοιμοι να προστατεύσουν τα δικαιώματά τους, **για να ζήσουν σε έναν κόσμο ειρηνικό και ασφαλές**.

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα πρέπει να έχει ως στόχο τη συμβολή στην ανάπτυξη φιλειρηνικών αισθημάτων των μαθητών. Ιδιαίτερα τα μαθήματα της Ιστορίας, της Λογοτεχνίας, της Γλώσσας και της Τέχνης μπορούν να δώσουν αφορμές για γόνιμο προβληματισμό σχετικά με τα αίτια του πολέμου, καθώς και για τις ευεργετικές επιδράσεις της ειρήνης σε όλους τους τομείς της ζωής και της δημιουργίας. Η Ιστορία δεν πρέπει να αναφέρεται μόνο σε περιγραφές μαχών, σε ονόματα στρατηγών και σε χρονολογίες αλλά και στην κριτική αξιολόγηση των έργων της ειρηνικής περιόδου που προάγουν τον πολιτισμό.

Το φιλειρηνικό πνεύμα μπορεί να ενισχύεται μέσα από τη συμμετοχή σε δραστηριότητες που αφορούν στο θέμα «πόλεμος – ειρήνη», όπως μουσικές εκδηλώσεις, θεατρικές παραστάσεις, προβολές ταινιών και εκθέσεις έργων τέχνης. Φυσικά, η γνωριμία με τις φρικιαστικές όψεις του πολέμου συμβάλλει στην ενεργοποίηση του ατόμου για τη δημιουργία ενός ειρηνικού κόσμου. Τέλος, **όταν δίνουμε έμφαση στην επαφή και τη συνεργασία με νέους από το εξωτερικό, ανακαλύπτουμε έναν ευχάριστο και ουσιαστικό τρόπο για την ανάπτυξη πνεύματος ομόνοιας και αλληλεγγύης**.

Επιπρόσθετα, κύρια προτεραιότητα της εκπαίδευσης πρέπει να είναι η προώθηση της ειρηνικής συνύπαρξης μέσα από τον τρόπο οργάνωσης της σχολικής ζωής. Με τον σεβασμό στη δημοκρατική λειτουργία της σχολικής κοινότητας, στις αρχές της ισότητας και του διαλόγου, διαμορφώνονται νέοι απαλλαγμένοι από πολεμοχαρείς διαθέσεις και συνειδητοποιημένοι υποστηρικτές της ειρήνης.

Συμπερασματικά, σκοπός κάθε εκπαιδευτικής δραστηριότητας πρέπει να είναι η πρόοδος του πολιτισμού, η εξέλιξη του ανθρώπου και η ενίσχυση των ανθρωπιστικών αξιών. Αυτό, όμως, θα αποτελεί ανέφικτο όραμα, **αν δε συνειδητοποιήσουμε την αξία της ειρήνης και αν δε συνεργαστούμε για την εδραίωσή της**. Ας είναι, λοιπόν, η ειρήνη ο θεμέλιος λίθος για κάθε αρμονική συνύπαρξη και ευημερία.

Δήμητρα Μάζαρη (δασκική)

Ανακτήθηκε στις 11 Μαΐου 2016 από <http://blogs.sch.gr/5gymgala/>

Μέρος Α΄: Ερωτήσεις Κατανόησης Κειμένων

(μον. 2)

1. Ο συγγραφέας του **Κειμένου 1** αναφέρει **τέσσερα (4) αίτια** που οδηγούν τους ανθρώπους στον πόλεμο. Ποια είναι τα αίτια αυτά; Να τα καταγράψετε, εξηγώντας το καθένα με λίγα λόγια.

(μον. 1)

2. Σύμφωνα με το Κείμενο 1, «όταν απουσιάζει η ανθρωπιστική παιδεία, βρίσκουν έδαφος και ανθούν ο φανατισμός και η μισαλλοδοξία και καταλύονται οι δεσμοί της φιλίας, της συνεργασίας και της αλληλοκατανόησης». Την ίδια άποψη εκφράζει και η συγγραφέας του Κειμένου 2. Να αναφέρετε **τέσσερις (4) τρόπους** με τους οποίους το σχολείο μπορεί να καλλιεργήσει στους μαθητές φιλειρηνική συνείδηση. (μον. 1)

Μέρος Β΄: Οργάνωση Κειμένων

(μον. 1)

1. Να δώσετε έναν δικό σας **τίτλο** για το **Κείμενο 1**. (μον. 0.5)
2. Να γράψετε το θεματικό κέντρο της πέμπτης παραγράφου του **Κειμένου 2** (Το φιλειρηνικό πνεύμα ... ομόνοιας και αλληλεγγύης) (μον. 0.5)

Μέρος Γ΄: Μορφολογικά Φαινόμενα

(μον. 2)

1. Να αντιγράψετε στο φύλλο εξέτασής σας τις δευτερεύουσες **ονοματικές** προτάσεις που είναι υπογραμμισμένες στο **Κείμενο 1** και να τις χαρακτηρίσετε γράφοντας:
- α. Το **είδος** τους
β. Τον **συντακτικό τους ρόλο**
- (μον. 1)
2. Να αντιγράψετε στο φύλλο εξέτασής σας τις δευτερεύουσες **επιρρηματικές** προτάσεις που είναι υπογραμμισμένες στο **Κείμενο 2** και να τις χαρακτηρίσετε γράφοντας το **είδος** τους. (μον. 1)

Μέρος Δ΄: Λεξιλογικές Ασκήσεις

(μον. 1)

Οι πιο κάτω λέξεις βρίσκονται στα **Κείμενα 1 και 2**.

1. Να γράψετε μια **συνώνυμη** λέξη για τη λέξη: **υπεροχή**
2. Να γράψετε μια **αντίθετη** λέξη για τη λέξη: **ενισχύει**
3. Να χρησιμοποιήσετε τη λέξη **κλίμα** σε δύο (2) δικές σας προτάσεις. Στη μία πρόταση η λέξη να έχει **κυριολεκτική** και στην άλλη **μεταφορική** σημασία.

Μέρος Ε΄: Παραγωγή Γραπτού Επικοινωνιακού Λόγου

(μον. 8)

Το Κείμενο 2 κλείνει με την εξής ευχή: *Ας είναι, λοιπόν, η ειρήνη ο θεμέλιος λίθος για κάθε αρμονική συνύπαρξη και ευημερία.*

Σε άρθρο που θα δημοσιευτεί στην εφημερίδα του Σχολείου σας, να παρουσιάσετε τις αρνητικές συνέπειες του πολέμου και να εξηγήσετε τους λόγους για τους οποίους οι άνθρωποι επιθυμούν την ειρήνη.

(250-300 λέξεις)

Κείμενο 1: *Ο λύκος δε διαλέγει, Ζήση Σκάρου (απόσπασμα)*

[...] Στο θάλαμο 11 του μπλοκ 15 ήμασταν στοιβαγμένοι εκείνες τις μέρες πάνω από πενήντα άνθρωποι. Για να χωράμε είχαν στήσει γύρω στους τοίχους πατάρια. Τα καμιόνια κουβαλούσαν συνέχεια. Έφερναν, έπαιρναν, κρεμούσαν – ο αριθμός των κρατουμένων δεν κατέβηκε ποτέ κάτω απ’ τους 30. Όσοι ήταν απ’ τους παλιότερους φάνταζαν ίδιοι κινούμενοι σκελετοί. Αποθήκη ανθρώπων είχε βαφτίσει κάποιος το μπλοκ 15. Κι ένας άλλος διόρθωσε: αποθήκη φαντασμάτων.

Το μπλοκ 15 στο στρατόπεδο του Χαϊδαριού ήταν το χτίριο της απομόνωσης. Επικοινωνία δεν επιτρεπόταν με τον έξω κόσμο, δεν παίρναμε δέματα, ούτε και αγγαρείες κάναμε. Μέρα παρά μέρα μας έβγαζαν ένα τέταρτο της ώρας να περπατήσουμε στον κύκλο, μπροστά στο χτίριο. Το συσσίτιο ήταν πολύ λειψό. Μια φετίτσα ψωμί μάς έδιναν το μεσημέρι που αργότερα κόπηκε κι αυτή, κι ένα πιάτο μπιζελόζουμο ή αλατισμένο σκουμπρί.¹ Νερό μια φορά τη βδομάδα: για τον καθένα ένα κυπελάκι, όπου συχνά έπλεαν μικρά κόκκινα σκουλήκια σαν τρίχες. Γι’ αυτό πάντα προτιμούσαμε τη σούπα. Το σκουμπρί άναβε μέσα μας.

Πολλοί, για να ξεγελάνε τα δυο φοβερά στοιχεία της δίνας και της πείνας, άρπαζαν από κάτω, στον κύκλο, καμιά λεμονόφλουδα ή κάνα λιοκούκουτσο, που πετούσαν οι δεσμοφύλακες, και τα γλείφανε. Μα κάθε τέτοια απόπειρα μπορούσε να στοιχίσει δέκα βουρδουλές με το σύρμα.

–Μη νομίζετε πως όλα τούτα γίνονται απρογραμμάτιστα, συνέχισε ο Λάιος· οι ναζήδες ξέρουν πως ο άνθρωπος κι ως τις τελευταίες του στιγμές μπορεί να παλεύει με τα μέσα της ψυχής και της θέλησης. Όσο πλησιάζει το τέλος τους τόσο αιστάνονται την ανάγκη να φαίνονται νικητές και πάνε να σπάσουν το ηθικό μας. Ο σκοπός τους μένει πάντα ο ίδιος, χωρίς εξαίρεση. Είναι σαν το λύκο που αίμα θέλει μονάχα, δε διαλέγει. [...]

Κείμενο 2: *Μαουτχάουζεν, Ιάκωβου Καμπανέλλη (απόσπασμα)*

Ήταν μετά από το μεσημεριανό φαί. Ο Ες-Ες2 επικεφαλής του συνεργείου των τιμωρημένων είχε ως εκείνη την ώρα ξεκάμει δεκαεφτά Εβραίους και Ρώσους αιχμαλώτους πολέμου.

Μόλις κάποιος παραπατούσε, έβαζε τους άλλους να τον σύρουνε στα συρματοπλέγματα του φράχτη. Εκεί ο Ες-Ες τον έχωνε ανάμεσα στο φράχτη και τον πυροβολούσε. Ύστερα έγραφε σ’ ένα μπλοκ: «Ο υπ’ αριθ. 137.566 κρατούμενος αποπειραθείς να δραπετεύσει εξετελέσθη επί τόπου». Αυτή τη σημείωση την κρατούσε για τη βραδινή αναφορά. Έγραφε, όμως, άλλη μια και την καρφίτσωνε πάνω στον σκοτωμένο: «Μόνο η πειθαρχία οδηγεί στην ελευθερία».

Σ’ ένα ανέβασμα της σκάλας, ένας Εβραίος παραπατά. Ο Αντώνης τού ’καμε νόημα να πλησιάσει. Ο Εβραίος πλησίασε κι ο Αντώνης κράτησε το δικό του αγκωνάρι με το δεξιό και με τ’ αριστερό ανασήκωσε το αγκωνάρι του Εβραίου. Όμως αυτό έγινε κοντά στη μέση της σκάλας. Έμεινε ακόμα πολύ ανέβασμα. Ο Ες-Ες τους είδε και τους χώρισε. Διάταξε τον Εβραίο να τρέξει. Αυτός ανέβηκε λίγα σκαλοπάτια, ύστερα άφησε την πέτρα να πέσει και γονάτισε στο σκαλί. Ο Ες-Ες τον πλησίασε και του είπε ν’ ανοίξει το στόμα. Ο Εβραίος άνοιξε το στόμα. Ο Ες-Ες έβγαλε το περιστροφικό, τό ’χωσε στο στόμα του Εβραίου και πυροβόλησε.

[...]

Ο Αντώνης δεν πολυμιλούσε γι' αυτή την ιστορία, βαριότανε. Κι όταν κανείς ερχόταν να τον δει και να του πιάσει κουβέντα, έπαιρνε το ψωμί ή το τσιγάρο που του φέρνανε κι ύστερα έλεγε: «Άι παράτα μας τώρα... Παρτί... Ράους... Τι το κάναμε δω, θέατρο;». [...]

Άλλοτε πάλι αναρωτιόμασταν «πώς και τη γλίτωσες, ρε Αντώνη, πώς δε σε σκότωσε που τον ρεζίλεψες!». Ο Αντώνης τότε μας εξηγούσε πως «από κείνη τη στιγμή ο Ες-Ες κάτι έπαθε, χάλασε το μηχανάκι του. Τό 'χω παρατηρήσει αυτό... Άμα χαλάσει το μηχανάκι τους, κλάψ' τους».

— Ποιο μηχανάκι;

— Όλοι αυτοί έχουν ένα μηχανάκι μέσα στο κεφάλι που τους το βάζουν στη σχολή των Ες-Ες. Τους ανοίγουν το κρανίο και τους βάζουν μέσα το μηχανάκι πού 'χει εφεύρει ο Χίτλερ.

— Και τι δουλειά κάνει αυτό το μηχανάκι; Ξαναρωτούσαμε.

— Τους κάνει ανάποδους, συνέχιζε ο Αντώνης. Ας πούμε, το κανονικό είναι να χαίρεσαι άμα ο άλλος είναι πονόψυχος ή άμα ο άλλος δε φοβάται. Είδατε όμως ποτέ σας κανέναν ΕςΕς να μη σκυλιάσει άμα δει έναν κρατούμενο να βοηθά τον άλλο; Αν τύχει πια και κανείς να δείξει πως δεν τους φοβάται, ούτε ψύλλος στον κόρφο του!... Να τι κάνει το μηχανάκι!... Τους βγάζει απ' το κανονικό!

— Ναι, βρε Αντώνη, λέγαμε, αλλά εσένα πώς σου τη χάρισε;

— Αφού σας είπα, χάλασε το μηχανάκι, κι άμα χαλάσει, κλάψ' τους!

Κείμενο 3: *Το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ (απόσπασμα)*

Τετάρτη 3 Μαρτίου 1944

Είναι μια φοβερή εποχή. Γύρω λυσομανάει ο πόλεμος και κανένας δε γνωρίζει αν θα είναι ζωντανός την άλλη μέρα. Θυμάμαι που ζούσαμε όλοι μαζί στην πόλη και περιμέναμε από στιγμή σε στιγμή να την αδειάσουν ή να φύγουμε. Οι μέρες μας ήταν γεμάτες κανονίες και πυροβολισμούς και τις νύχτες μυστηριώδεις ήχοι έρχονταν από τα βάθη. Αυτό συνεχίστηκε έτσι καμιά βδομάδα, ώσπου ένα βράδυ μάς σκέπασε μια νύχτα που κρατάει ακόμη και σήμερα.

Θυμάμαι σαν τώρα εκείνη τη στιγμή. Πρέπει να ήταν αργά το βράδυ, όταν ακούστηκαν ξαφνικά τρομερές εκρήξεις. Το βάλουμε στα πόδια όσο πιο γρήγορα μπορούσαμε. Παντού γύρω μας έτρεχαν άνθρωποι που φώναζαν. Τα σπίτια καίγονταν, έτσι ώστε όλα τα πράγματα φαίνονταν πυρωμένα και κόκκινα. Δεν είναι δυνατό να πω πόση ώρα έτρεχα έτσι, πάντα με την εικόνα των σπιτιών που καίγονταν, των προσώπων που ούρλιαζαν παραμορφωμένα μπρος στα μάτια μου.

Συνέχεια αναρωτιόμαστε απελπισμένα: «Γιατί πρέπει να γίνεται ο πόλεμος; Γιατί οι άνθρωποι δεν μπορούν να ζήσουν ειρηνικά; Γιατί όλη αυτή η καταστροφή;». Στο ερώτημα αυτό δεν είναι εύκολο να βρούμε απάντηση. Αλήθεια, γιατί φτιάχνουν ολοένα μεγαλύτερα αεροπλάνα με όλο και πιο βαριές βόμβες, ενώ την ίδια στιγμή χτίζουν τα κατεστραμμένα σπίτια; Γιατί σπαταλούν δισεκατομμύρια κάθε μέρα για τον πόλεμο, ενώ φαίνεται ότι δεν υπάρχει ούτε μια δεκάρα διαθέσιμη για τα φάρμακα, τους φτωχούς και τους καλλιτέχνες; Γιατί υπάρχουν άνθρωποι που πεινούν, ενώ σε άλλα μέρη της γης έχουν τόσα τρόφιμα που τα αφήνουν να σαπίζουν; Μήπως οι άνθρωποι είναι τρελοί;

Δεν μπορώ να πιστέψω ότι υπεύθυνοι για τον πόλεμο είναι μόνο οι ισχυροί, οι πλούσιοι και οι πολιτικοί. Όχι, και οι απλοί άνθρωποι μπορεί να θέλουν τον πόλεμο, αλλιώς οι λαοί θα είχαν επαναστατήσει προ πολλού. Είναι το ένστικτο της καταστροφής που οδηγεί τους ανθρώπους στον πόλεμο, κι αν όλο το ανθρώπινο γένος, χωρίς εξαίρεση, δεν αλλάξει, οι πόλεμοι δεν πρόκειται να σταματήσουν. Οι πολιτισμοί θα καταστρέφονται, ό,τι ωραίο χτίζεται θα γκρεμίζεται και η ανθρωπότητα θα αρχίζει ξανά και ξανά από την αρχή.

Έχω νιώσει πολλές φορές παγιδευμένη αλλά ποτέ απελπισμένη. Στο ημερολόγιό μου μιλάω για τις στερήσεις σαν να πρόκειται για κάτι διασκεδαστικό. Έχω πάρει την απόφαση να ζήσω μια ενδιαφέρουσα ζωή, διαφορετική από τη ζωή του απλού κοριτσιού και, αργότερα, από τη ζωή της απλής νοικοκυράς. Είμαι νέα και δυνατή. Είναι ανάγκη να επιβιώσω και αρνούμαι να κλαίω όλη την ώρα. Κάθε μέρα ωριμάζω εσωτερικά και αισθάνομαι την ειρήνη να πλησιάζει.

Ερωτήσεις:

1. Πώς περιγράφονται οι δεσμοφύλακες και πώς οι αιχμάλωτοι στο Κείμενο 1 (*Ο λύκος δε διαλέγει*) και στο Κείμενο 2 (*Μαουτχάουζεν*);
(μον. 2)
2. Στο Κείμενο 2 (*Μαουτχάουζεν*) ο Αντώνης δεν «πολυμιλούσε» για το κατόρθωμά του. Να σχολιάσετε τη στάση του αυτή.
(μον. 1)
3. α) Σε ποια συμπεράσματα καταλήγει η Άννα Φρανκ (Κείμενο 3) στα ερωτήματα που τη βασανίζουν σε σχέση με τον πόλεμο; Να αναπτύξετε την απάντησή σας.
(μον. 1,5)

β) Στην τελευταία παράγραφο του Κειμένου 3 η Άννα Φρανκ δηλώνει: «Είναι ανάγκη να επιβιώσω και αρνούμαι να κλαίω όλη την ώρα». Είναι αισιόδοξη ή απαισιόδοξη αυτή η δήλωσή της; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας χρησιμοποιώντας τρία επιχειρήματα.
(μον. 1)
4. Ποια ομοιότητα εντοπίζετε στον χαρακτήρα του Αντώνη (Κείμενο 2) και στον χαρακτήρα της Άννας Φρανκ (Κείμενο 3);
(μον. 0,5)

Η Διευθύντρια

Ελένη Σταύρου